

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 6 Februarii 1776. Tisdagen. No 11.

Böteborgs Allehanda.

Paris d. 15 Januar. Ratten emellan d. 10 och 11 dennes U. i upkom uti Palaiset härstädes, och den Salen, som kallas Fångelse-Galleriet, en häftig wäldeld, och angrep snart allt hwad som innesattas Requetes och Cour des Aides, innan man blef det warfeg elden blef ändret. Dämpad om föremiddagen Kl. 10; men det som war redan antändt, kunde ej räddas. Stadan räknas gansta stor, i synnerhet som, utom annat kostbart, en mängd af Papper, hörande til Cour des Aides och Cancelliet, samt sto. a. Kåbets Bibliothek, af 100,000 Livr. wärde, blefwo et rof för sågan. En man af bejeningen, 82 år gammal, blef innebränd, men hans nästan så gamla syster, undkom med lifwet. = Konungen har stikat 2000 Livr. och Drottningen 200 Livr. til utdelande ibland dem, som måst lidet wid denna branden.

Östfende d. 5 och 17 Jan. Brev ifrån London innehålla, at Konungen utläst en betänning af 40 Still. til hwar och en befaren Matros, som frivilligt antager tjenst på Flottan, och 20 Still. til hwar och en af de mindre öfwade. = Flere lösskrifware tagas och öfwer alt med wäld til Mariner, och en mängd af artillerie, ammunition, beklädnigar, m. m. föres på de til America ämnade skeppen, som inan fört med flere troppar skola afsegla. = Til följe af det som General Burgoyne berättat, påskyndas nu tropparnes öfwerfärdande til America, och flere främmande troppar, än inan förut ämnat, skola antagas i Engelsk tjenst. = General Burgoyne är af den tankan, at om transporten ej framkommer til America före Mart. månad, äro 80000 man ej mäktige, at underkufwa Americanerne. = Enligt den, emellan de 12 förence Colonierne ingångne förbindelse, tillwälla de sig rättigheten, at förklara krig, och suta fred; at ingå Alliancer, at arbeta på förlitning med stora Britanien, anläggga Colonier, m. m. De öfrige Colonierne, såsom Nwebeck, St. Jehn, Nya Skottland, Bermudiske Sarnen och Florida anmodas at tråda uti förbundet, under löfte af mycken fördel deras. = Öfwen försäkras, at Americaniska Congressen tilbudet alla Europeiska Wäpner, utom England, handel med Colonierne. Redan hafwa de och urenstat åttilliga kapare, som upbragt några Engelska fartyg; men så hafwa de Kongl. skeppen deremot taget några af deras. = De som bebo Americaniska St. Platserne, hafwa til större delen begifwet sig längre in i landet. = I Boston skal wara så smärt om wed, at de nedrifwa trä-bygningar til bränfle. = Ut i Portsmouth hafwa Matroserne gripet til wapen, för at fria sig ifrån präfnitgen.

London d. 9 Jan. Uti Americaniska Colonierne äro redan Styrk-gjuterier och frukt-warnar anlagde. På lefnads-medel hafwa de et rike förråd, och Kongl. Skeppens wälfärdhet har likwäl ej kunnat hindra tillförsel af allehanda dem nödiga saker. = Wed Fregatten, Tartar, har tidning inlupet, at Americanerne bemäktigat sig 3 Transport-skepp, som innehade troppar. = Dagadt den lycka, som åtföljer Coloniernes mod, se här dagel. tillufningnar, men toll hafwa ingen lust at tjena emot Americanerne, hwilkas kapare kryssa wida ut på hafwet. = Ifrån Holland och andra ställen infemina flere flagomål öfwer det uppehåll, som deras handels-fartyg måste widfållnas af Engelska Wakt-skeppen i Canalen, och det merändels utan skälig anledning. = Enligt sista breswen ifrån Boston, består Kongl. Armeen i Boston

blott af 8000 man, som ingen ting kunna uträtta, då Americanerne hafwa alla poster besatta. = Ryktet säger, at Americaniska Arméen redan intaget Newbeck och hela Canada, samt at General Carleton, då han ej kunde förvänta förstärkning ifrån Europa, eller få hjälp ifrån Boston, waret nödsattad at capitulera.

Haag d. 20 Jan. Här berättas, at England ämnar förstärka sin Armee i America med 50000 man, alle Inländska troppar, och i deras ställe, antaga Hannoveriska, Braunschweigiska och Hessiska, til landets bevarning.

Dito d. 23 Jan. Den nyheten har nu blifwet bekräftad, at 12,000 man Hesseske, 4000 Braunschweigiske och 6000 man från Hannover, tillsammans 22,000 man, gåde i Amstel stens, och det tros, at de skola sändas til America.

Constantinopel d. 18 Dec. Ryska Sändebudet, Furstke Repnin, hade d. 9 den nes Audienc hos Stor-Tyren, och d. 12:te hos Sultan, med mer än wanlig pragt, och öfverlemnade kostbara gåfver. = I går upkom wäbeld i Pera, som likwäl snart, utom särdeles skada, bles dämpad.

Marskille d. 8 Jan. Ifrån Algier berättas, at Consuln Brandes blifwet försämpad af en Turk, hvarsföre Deyen lofwat nödgaktig tillfreds-ställelse, som hade det händt honom self. = Spanjorernes sist mislyckade försök har gort Turkarne högmödige, och äga de Christne mindre agning än förr; et nytt anfall ifrån Spaniska sidan torde i detta år förödmjuka dem.

Mayntz d. 19 Jan. Uti ättillige Städer wid Rhein äro Smalcke Wärfwarsre antomne, som bestå de ny wärfwade 24 kreutzer om dagen; uti Hessen, Braunschweig och Hannover antagas och många Recruter. = Franza Sönagren skal nu bestå utaf 72 krigs-Skepp, och 32 Fregatter; hwartil kommer 10 Skepp, och lika många Fregatter, som skola byggas i Rochefort, Brest, och Toulon.

Stockholm d. 1 Febr. I går har Hans Kongl. Maj: i Råder behogat utnämna Canzlijten Joh. Fred. Stenborg at vara Protocolls-Secreterare, wid Kongl. Juris Civil Expedition, uti Des och Riksens Canzlie. = I går steddte afmen 40 Dragningen af det Sweniska Kongl. Nummer-Looteriet här i Stockholm, hwarwid utkommo Numrorne 77, 3, 47, 79, och 19.

Lifingen d. 3 Febr. Det wil sägas, at i dese dagar trenne hunder rest härifrån til Stockholm, at å häromkringliggande Stårgårdsböndernes wagnar göra ansökning om Prämiers erhållande för Sillfiske. Det är en bekant sak, at Hans Maj:ts, wår Nådige Konung, som icke wil, at en del Wedborgare rikta sig på det Allmännas betofnad, redan fö ordnat det sådane Prämier skola uphöra. Om nu så skulle wara, at en dylik ansökning blifwet gord, eller tile nad, det man icke wil förmoda, tyckes denna begäran wara högt obillig; hästt man wet, at sedan Prämierne uphört, icke mindre sill här i Stårgården blifwet fångad, än förr; den första och säkraste winsten är desutom fiskarens, och at denna winst är anseelig, skänkes så mycket tydeligare, då dese Stårgårds-boar äro gansta förmögne, och hafwa dels inge hemman, dels samre härdade, än på andre ställen, emedan Karlarne mer plöja hafwet, än jorden. Man ser likwäl, at de i yppighet och wällesnad täfja med selfwa Stadsboen och Ståndspersoner. Prämier behöfwas wäl icke då til upmuntran för et sådant närings-sång, som i och för sig self är nog fördelaktigt och rikande.

Lands Crona d. 29 Jan. Rymmare från Danska sidan fortsara at på isen komma hit öfwer, och i går kom en Dansk Soldat med en wagn och et par hästar.

Strömsfö d. 1 Febr. I denna Stadsförsamling äro förlidat år födde, 34 Barn, dede 27 Personer och wigde 3 par.

Lund d. 29 Jan. Sedan efter Kongl. Carolinæ Academiens Constitutioner Rectoratus mutatio bör ske d. 28 Jan., som i år inföll på en Söndag, så måste Solleniteten till i dag upskjutas, då Professorens, och Ridd. af Kongl. Wasa Orden Herr Liedbeck med wanlig högtidelighet öfverlemnade, efter en här till lämpelig Oration, Rectoratet till Decon. Profes. och Theolog. Doctoren Herr Claes Bleheret Troselius.

Nya Upsinningar.

För Kongl. Wetenskaps Academiens uti Paris, har af en Handlande, Hr. Marchand, nyligen blifwit upwisat et Bläckhorn och et Bläck af en hittills saknad bestaff. Efter nogaste pröfning har Academiens befunnet denna Sammansättning så god, som någonsin kan åstundas. Den sätter hwarken mögel eller swamp på sig. Dessa Bläckhorn eller Bläckbehållningar äro så försedda, at de kunna wara i tolf år, endast man dertill slyr några droppar watten, allt efter som förbrukningen är större eller mindre; och bläcket, som har en stön swärta, fester sig twäl, år ganska lysande och torkar rå stunden; ju mera man nyttjar det, ju wackrare blir det. För 9 Lin. kan man få et sådant Bläckhorn, som i 12 år ger et godt och alltid lika wacker bläck, endast med det beswäret, at då och då slå litet watten dertill. Bläckers Composition är dock ej upgifwen.

Munden Herr Cotte, som med mycken sit winlägger sig om Natural-Historien, har försökt, at färga tyger och ull med Hypericum vulgare (Johannis-Ort). Första försöket misslyckades. Decoeten hade en ganska wacker röd färg, men tygerne blefwo efter någ a minuter galaktige med någon obehagelig blandning af grönt och rödt. Andra gången tog han 4 uns friska blommor af ofswannämnde Ort, till et stöp Strömwatten, doppade däruti de ämnen han wille göra försök med, hwilka då fingo en mera mörk färg, och lades, sedan de wäl blifwit torkade, uti en stark Decoet af et stöp Strömwatten och i tre-tendotels uns hwit twäl, hwarpå allsammans löttes i 8 minuter. Sidentyget, som första gången intet såde någon wisk färg, hade nu blifwit Citron-gult, och ullen hade en mörk och jämnare färg. Bomullen och garnet, som han i synnerhet wille göra försök med, förlorade fullkomden ringa färg de förut ögde. Herr Cotte anmärker härvid, at de färgor, som äro tjenlige för alster af Djur-riker, duga intet för Växt-riker: och hans försök wittnar, at Hypericum endast kan nyttjas at färga sådana saker med, som komma af Djur-riken. (Grotth. 2. Sidn.)

Paris = 1775 Könens oordentligheter här i Landet och synnerligen i Huswudstaden sedda dageligen af sig nya äfwentyr, som tid efter annan wäcka det Allmännas upmärkt amhet. En wisk Herre af = = = som bodde på sit Landtgodts och ägde alla sine grannars högagning, hade en ung och stön Fru, som förworswat sig hela hans förtwende. Hon uppehölt sig alla år 3 til 4 månader i Paris, för sin mans och egne angelägenhet. Herren af = = = twiflade aldeles icke på sin Frus dygd; men hans flögtingar, mera klarsynthe, fattade misstänka om hennes upförande; de upi anade hennes tilhåll, och, med Politiens biträde, fanns h:n igen hos den beryktade Madie Gourdan, hwars hus war en fristad för de liberalaste af båda Könen. På til rågan, hwad hon hade der at göra? swarade hon, at, emedan den summa, som hennes man bestod henne, war oriltwäckelig för hennes utgifter, hade hon funnet sig twungen at söla någon friskostig Cavalier, som kunde betala det öfriga. Men samningen är, det denna Fru warer så begifwen på lastfulla nögen, at hon, utom Madie Gourdans, äfwen besökt flera sådana hus. = = Fru af = = =

arresterades och en besallning utfärdades, at fasttaga de goda hjälpsamma Gum-
morna, som är Madie Gourdan, Barenne och Montigny; dessa 3 hafwa med sina
underhafswande och widlyftiga beklagning stucket sig undan, och lemnat sine meubler i
sticket. Det förvretteligaste är, at Fru = = = ej är den enda, som besökt dessa lider-
liga husen. = = Männen se något förvirrade ut; den ene frågar den andre, om in-
tet dess låra Fru besökt Madie Gourdan? m. m. Politien har föresatt sig, at allvar-
ligen låta straffa dessa kopplerskor, som gifwa tillfällen til så många lasters utöfning.

Götheborg. Det, af Jagt Lieutenant. Herrar Tranberg och Albom hos Krd-
garen Sman i Majorna för någon tid sedan confiscerade Brännvin, är nu af Stora
Sjöduls-Rätten confiscabelt dömt, så, at Sman i böter erlagt tierdedelen af wa-
rans värde, och Brännvinet, såsom förliedt är inkommet, genom Auction til den
måstjudande försäljes; hvaröfwer Tullskifalen, Herr Hoffgardt förklarar misnöge,
såsom den der skal påslådt at Brännvinet bör exporteras, och halfwa värdet i pligt
erläggas.

Förlieden wecka gordes hus-vistation hos Mam. Stare, som blifwet angifwen
at drifwa otillätelig handel med förbudne och oförtullade waror; men fanns ej mera
än twänne små stufwar groft lärft eller gardinwäf, ut- eller inländsk, kan man ej
säga med wisshet. Beslagare-andelen förmenes attkomma B. Auditeuren Herr Bar-
tenbohm.

Den 3 dennes infattes Handels-beklagten Gyling på watten och bröd, för de för-
budna waror, som wid utgående före Julhålgan, wid Drottninge porten Confiscerades.

Resande. Inpöferade: Gen. Lieuten. och Comm. Wollrat, Capit. Liljeström,
Fän. Frese, Öfwerst. Bennett, och Major Böhnen. Utöferad: Major Ham-
marberg.

Windens förändring. Den 2, 3, 4, och 5 har vinden merändels waret Syd-
lig och Sydwest. Den 3 om eftermiddagen begynte här at snöga, som warade öf-
wer Söndagen; men då man wäntade sig det bästa slödsöre, kom i går natt et
starkt töwäder, som ännu warar.

Wexel-Cours d. 3 Februarii.

London 72 en tierdedels	=	Dal. R:mt.
Hamburg 69 en half	= =	Mark R:mt.
Amsterdam 65 en half	= =	Mark R:mt.

Kundgörelser.

På landet, nära wid Staden förlorades den 26 tillbedne en silfwer mat-sked,
märkt L. E. L. R. om någon rättinnad derom kan gifwa säler underrättelse hos
Utgifwaren häraf, skal han för beswäret hederligen förstyllas.

Om någon här på orten har en brukbar öfvertåkt wagn i Stockholm, och ä-
stundar så honom hit til nästa wår, kan sådant ske med en Resande berisrän, utom
widare kostnad, allenast der med första gifwes tillkänna hos Utgifwaren.

En grönmålad slåda med 2:ne selar är til salu, på et ställe som nämnes af
Utgifwaren.

3 dag upsöres på Ossindiska huset den wanliga Concerten, som börjas kl. 5
eftermiddagen.

No 12 utkommer nästkommande Fredag eller Lördag.